

OKROŽNO SODIŠČE V KOPRU

Ferrarska 9

6000 Koper

Obdolženec: Brane Gorše, roj. 24. 4. 1960, stan. Rožna dolina,
Cesta XVII 19, ki ga zagovarjata:

zaradi k.d. po čl. 228/II in I,
257/III in V ter 245/I, II in III
KZ-1

ZAHTEVA ZA VARSTVO ZAKONITOSTI

zoper sklep preiskovalne sodnice
Okrožnega sodišča v Kopru, opr.
št. I Kpr 5961/2013, z dne 15. 2.
2013 oz. 16. 2. 2013 v zvezi s
sklepom izvenobravnavnega senata
Okrožnega sodišča v Kopru, opr.
št. X Ks 5961/2013, z dne 18. 2.
2013

obdolženca

2 x

pooblastilo izkazano

Obdolženčev zagovornik vlaga naslednjo

zahtevo za varstvo zakonitosti

zoper sklep preiskovalne sodnice Okrožnega sodišča v Kopru o odreditvi pripora, opr. št. I Kpr 5961/2013, z dne 15. 2. 2013 oz. 16. 2. 2013 v zvezi s sklepom izvenobravnavnega senata Okrožnega sodišča v Kopru, opr. št. X Ks 5961/2013, z dne 18. 2. 2013, ki ga izpodbija iz razlogov po 1., 2. in 3. tč. 420. čl. ZKP, in

p r e d l a g a ,

da Vrhovno sodišče RS izpodbijani sklep o odreditvi pripora razveljavi ter zoper obdolženega Braneta Goršeta pripor odpravi.

O b r a z l o ž i t e v :

Z izpodbijanim pravnomočnim sklepom, z dne 15. 2. 2013, je preiskovalna sodnica Okrožnega sodišča v Kopru odredila pripor zoper obdolženega Braneta Goršeta iz razloga po 1. in 3. tč. 1. odst. 201. čl. ZKP, pri čemer je bil obdolžencu in njegovemu zagovorniku neposredno po zaslišanju obdolženca, dne 15. 2. 2013, ob 16.35 uri, vročen neobrazložen sklep o odreditvi pripora zoper obdolženca, nato pa sem obd. zagovornik, dne 16. 2. 2013, po fax-u, ob 16.31 uri, prejel še obrazložen sklep preiskovalne sodnice o odreditvi pripora zoper obdolženca. Pritožbo obd. zagovornika zoper sklep o odreditvi pripora, z dne 15. 2. 2013 oz. 16. 2. 2013 je s sklepom, z dne 18. 2. 2013, izvenobravnavni senat zavrnil kot neutemeljeno.

Izpodbijani pravnomočni sklep o odreditvi pripora je nepravilen in nezakonit.

Po določbi 2. odst. 202. čl. ZKP se pripor odredi s pisnim sklepom preiskovalnega sodnika, ki meddrugim obsega tudi obrazložitev vseh odločilnih dejstev, ki so narekovala odreditev pripora. Tak sklep, torej sklep, ki vsebuje tudi obrazložitev, mora biti obdolžencu, v skladu z določbo 3. odst. 202. čl. ZKP, vročen »najpozneje v 48 urah, odkar mu je bila vzeta prostost«.

Zakon o kazenskem postopku ne predvideva odreditve pripora na način, da bi preiskovalni sodnik ustno naznanil svojo odločitev o odreditvi pripora na zapisnik, nato pa v 24 urah izdelal pisni odpravek sklepa o priporu z obrazložitvijo, zoper katerega bi bila mogoča pritožba. Prav tako ZKP ne predvideva in ne omogoča odreditve pripora z neobrazloženim sklepom preiskovalnega sodnika oz. ne predvideva, da bi bilo mogoče pripor odrediti s sklepom, ki bi ga preiskovalni sodnik kasneje dopolnil z obrazložitvijo. Do takšne interpretacije določb ZKP o odrejanju pripora ni mogoče priti z nobeno od znanih pravnih razlag. Ravno obratno. Na ravni jezikovne razlage določbe 202. čl. ZKP je povsem jasno, da mora biti obdolžencu pripor odrejen z obrazloženim sklepom preiskovalnega sodnika, in sicer najkasneje v 48 urah odkar mu je bila odvzeta prostost. Na to, da mora biti obdolžencu ob odreditvi pripora vročen obrazložen sklep o odreditvi pripora, pa je nenazadnje mogoče sklepati tudi na podlagi tega, da je zoper tak sklep dopustna pritožba, ki jo mora priprti, v skladu s

4. odst. 202. čl. ZKP, vložiti najkasneje v 24 urah od ure, ko mu je bil sklep izročen, pri čemer zakon ne predvideva, da rok za pritožbo teče od izročitve pisnega odpravka obrazloženega sklepa o priporu. Rok za vložitev pritožbe zoper sklep o odreditvi pripora torej po ZKP teče od izročitve sklepa in ne morebiti od izročitve pisnega odpravka obrazloženega sklepa o priporu.¹

Res je sicer, kot navaja izvenobravnavni senat prvostopnega sodišča, da v smislu 2. odst. 20. čl. Ustave RS, ni neustavna situacija, v kateri sodišče obdolžencu najkasneje v 24 urah po odreditvi pripora vroči obrazloženo pisno odločbo o priporu, vendar obdolženčev zagovornik menim, da je treba v tem primeru uporabiti zakon, ki v konkretni situaciji daje obdolžencu več pravic kot Ustava RS. Pri tem obdolženčev zagovornik opozarjam na to, da ustava določa minimum pravic, zaradi česar ustavno-pravno ni sporno, da je v primeru, kadar daje zakon prizadetemu več pravic, kot mu jih daje ustava, treba uporabiti zakon. Za konkretni primer pa je ZKP jasen. Obdolžencu je mogoče pripor odrediti le z obrazloženim pisnim sklepom preiskovalnega sodnika (2. odst. 202. čl. ZKP), ki mora biti obdolžencu vročen najpozneje v 48 urah, odkar mu je bila vzeta prostost (3. odst. 202. čl. ZKP). Predmetna situacija, v kateri je preiskovalna sodnica pripor zoper obdolženca odredila z neobrazloženim pisnim sklepom zato morebiti ni neustavna, je pa zagotovo nezakonita.

Obdolženčev zagovornik tako štejem, da je bil obdolžencu (edini) sklep o odreditvi pripora, za katerega bi še bilo mogoče šteti, da je bil izdan v okviru roka, kot ga določa 3. odst. 202. čl. ZKP, vročen dne 15. 2. 2013, ob 16.35 uri, kot to izhaja iz zapisnika o zaslišanju obdolženca, z dne 15. 2. 2013. Zoper zadevni sklep o odreditvi pripora, z dne 15. 2. 2013, ki je bil obdolžencu in zagovorniku vročen ob 16.35 uri, sem obdolženčev zagovornik pritožbo na sodišče vložil dne 16. 2. 2013, ob 12.34 uri, torej v roku 24 ur, kot to določa 4. odst. 202. čl. ZKP.

V kolikor bi bila - v smislu določb ZKP, mogoča interpretacija, kot jo ponuja izvenobravnavni senat Okrožnega sodišča v Kopru, potem bi imel v konkretnem primeru, glede na jasno določbo 4. odst. 202. čl. ZKP o 24-urnem roku za vložitev pritožbe, ki teče od izročitve sklepa o priporu, obdolženčev zagovornik, po prejemu obrazloženega sklepa preiskovalne sodnice, dne 16. 2. 2013, ob 16.31 uri, natančno 4 minute za pripravo pritožbe zoper sklep o odreditvi pripora in oddajo priporočene pošiljke na pošti, kar potrjuje absurdnost situacije, v kateri bi se (in se je) znašel obdolženec, v kolikor bi bilo mogoče sklepe o odreditvi pripora naznaniti ustno oz. jih odrediti z neobrazloženim sklepom.

Sklep o odreditvi pripora, ki sem ga obd. zagovornik prejel po fax-u, dne 16. 2. 2013, ob 16.31 uri, je torej treba šteti kot nov sklep preiskovalne sodnice, ki je bil dejansko izdan šele dne 16. 2. 2013 in ne 15. 2. 2013, kot je na izpodbijanem sklepu označila preiskovalna sodnica, pri čemer je bil predmetni sklep izdan brez predloga državnega tožilstva in je zato nezakonit že iz tega

¹ Edini primer, ko ZKP predvideva ustno naznanitev (meritorne) odločbe sodišča in šele nato izdelavo njenega pisnega odpravka, je primer razglasitve sodbe.

razloga. Kot že navedeno, zakon ne predvideva dopolnjevanja sklepa o odreditvi pripora z naknadno obrazložitvijo, saj meritornih odločb, po tem, ko so enkrat izdane, ni mogoče naknadno dopolnjevati.

Glede na navedeno se torej obdolženi Brane Gorše, od 15. 2. 2013, od 6.20 ure, ko mu je bila odvzeta prostost s strani policije oz. najkasneje od 16.35 ure, ko mu je bil izročen sklep o odreditvi pripora, nezakonito nahaja v priporu.

Zgolj podredno pa obdolženčev zagovornik glede same podlage in razlogov za odreditev pripora zoper obdolženca navajam še naslednje.

Obdolženčev zagovornik menim, da v tej kazenski zadevi ni podan niti utemeljen sum, da je obdolženi Brane Gorše storil očitana kazniva dejanja, kar je sploh predpogoj za odreditev pripora. Obdolženčev zagovornik poudarjam, da je vprašanje, ali je obdolženi storil kaznivi dejanji pod tč. I.2. ter pod III. v celoti odvisno od vprašanja, ali je podan utemeljen sum, da je obdolženi storil kaznivo dejanje pod tč. I.1., zahteve za preiskavo, kjer se mu očita storitev kaznivega dejanja poslovne goljufije na škodo RB Nekretnine d.o.o. iz BiH. Obdolženčev zagovornik pa v zvezi s tem opozarjam na to, da je obdolženec na zaslišanju pred preiskovalno sodnico sodišču kot dokaz, da v primeru kupca RB Nekretnine d.o.o. ne gre za nikakršno goljufijo, izročil sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani, opr. št. VIII Pg 721/2010, z dne 30. 5. 2012, iz katere izhaja, da je sodišče v dokaznem postopku ugotovilo, da je bil zadevni kupec seznanjen oz. je imel možnost seznaniti se z vsemi relevantnimi okoliščinami nakupa pravne osebe v stečajju, zlasti tudi glede vrste, pravnega statusa in vrednosti nepremičnin (glej tč. 36. obrazložitve sodbe). Ker se tako izkaže, da ni podan utemeljen sum storitve kaznivega dejanja pod tč. I.1. kot izhodišča za nadaljnje očitke iz zahteve za preiskavo, ne more biti podan utemeljen sum niti za ostala kazniva dejanja iz zahteve za preiskavo.

Prav tako v primeru obdolženega Braneta Goršeta niso podani priporni razlogi po 1. in 3. tč. 1. odst. 201. čl. ZKP, kar obdolženčev zagovornik utemeljujem, kot sledi.

Glede ponovitvene nevarnosti

Obdolženi Brane Gorše se dejansko nahaja v drugem kazenskem postopku, ki se trenutno vodi pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani pod opr. št. X K 10615/10 in je v fazi glavne obravnave; zoper njega pa je pred nasl. sodiščem vložena tudi zahteva za preiskavo zaradi treh kaznivih dejanj.

V obeh kazenskih postopkih se mu očitajo izključno kazniva dejanja, ki so v neposredni zvezi z opravljanjem njegove funkcije stečajnega upravitelja oz. so izključno vezana na takšno njegovo funkcijo oz. naj bi jih izvršil v okviru opravljanja funkcije stečajnega upravitelja. Drugih kazenskih postopkov zoper obdolženca, v katerih bi se mu morebiti očitala storitev katerega drugega kaznivega dejanja, ki ne bi bilo v zvezi z njegovim opravljanjem funkcije stečajnega upravitelja, ni v teku.

Glede na to, da je obdolžencu funkcija stečajnega upravitelja, zaradi suspenza Ministrstva za pravosodje, dejansko prenehala že neposredno po pravnomočnosti obtožnice v kazenski zadevi, ki je v teku pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani ter so bili obdolžencu tudi fizično odvzeti vsi stečajni spisi, s katerimi je razpolagal, obdolženi niti teoretično kot stečajni upravitelj oz. v zvezi z opravljanjem funkcije stečajnega upravitelja, ne more več ponoviti nobenega kaznivega dejanja, zaradi česar nevarnost, da bi obdolženec na prostosti lahko ponovil istovrstna kazniva dejanja, v primeru obdolženca ne obstaja.

Nevarnost, da bi lahko obdolženi, neodvisno od tega, da ni več stečajni upravitelj, na prostosti ponavljal kazniva dejanja s področja gospodarskih kaznivih dejanj zgolj zato, ker je, kot navaja izvenobravnavni senat, poslovodja svoje odvetniške pisarne, ki je organizirana kot gospodarska družba ter domnevno poslovodja družb Finis in Era Maris, pa je povsem nekonkretizirana in povsem špekulativna ter ne zadovoljuje kriterija, po katerem mora biti, v skladu z obstoječo sodno in ustavno-sodno prakso, nevarnost ponovitve kaznivega dejanja predhodna, artikulirana, specifična in predvsem tudi konkretizirana.

Utemeljitev pripornega razloga ponovitvene nevarnosti s strani preiskovalne sodnice, razen povsem splošne in nepojasnjene navedbe o tem, da je bi lahko obdolženi na prostosti izvrševal tudi druga kazniva dejanja s področja gospodarskih kaznivih dejanj neodvisno od tega, da ni več stečajni upravitelj, ne izhajajo nobene konkretne okoliščine, iz katerih bi bilo mogoče napraviti na življenjskih izkušnjah utemeljen sklep, da obstaja realna nevarnost, da bo obdolženec na prostosti ponovil določeno specifično kaznivo dejanje. Tudi sicer je utemeljitev tega pripornega razloga v celoti nejasna in nelogična, saj preiskovalna sodnica uvodoma sama obširno pojasnjuje, da so vsa dejanja, ki se očitajo obdolžencu, vezana na opravljanje njegove funkcije stečajnega upravitelja, nato pa, brez posebne utemeljitve, ugotavlja, da pri obdolžencu obstaja ponovitvena nevarnost, kar naj bi bilo, kot je preiskovalna sodnica navedla v obrazložitvi, znano »iz številnih primerov iz sodne prakse«.

Tudi iz vsebine sklepa izvenobravnavnega senata, ki pritjuje zaključkom preiskovalne sodnice, ni jasno, katere so tiste konkretne okoliščine, ki utemeljujejo obstoj ponovitvene nevarnosti pri obdolžencu.

Stopnja utemeljenosti suma storjenih kaznivih dejanj, ki se obdolžencu očitajo v postopku pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani ter teža teh dejanj in dejanj, ki se mu očitajo po zahtevi za preiskavo Spec. državnega tožilstva v postopku pred sodiščem v Kopru, na kar se sklicuje izvenobravnavni senat, niso razlogi, s katerimi bi bilo mogoče utemeljiti priporni razlog ponovitvene nevarnosti, medtem ko kakšnih konkretnih okoliščin, iz katerih bi bilo mogoče napraviti na življenjskih izkušnjah utemeljen sklep, da obstaja realna nevarnost, da bo obdolženec na prostosti ponovil določeno specifično kaznivo dejanje, tudi izvenobravnavni senat ne ponudi. V zvezi s svojo ugotovitvijo, da bi lahko obdolženi na prostosti storil »tovrstna kazniva dejanja«, kot se mu očitajo v tem in v postopku v Ljubljani,

pa ni jasno, katera »tovrstna kazniva dejanja« ima senat sploh v mislih ob dejstvu, da obdolženi »tovrstnih kaznivih dejanj«, kot se mu očitajo v Kopru in v Ljubljani, niti teoretično ne more več storiti, saj ne opravlja funkcije stečajnega upravitelja.

Obdolženčev zagovornik tako ponovno poudarjam, da so vsa dejanja, ki se očitajo obdolžencu tako v postopku pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani, kakor tudi tista, ki mu jih v sedanji zahtevi za preiskavo očita tožilstvo, ozko vezana izključno na opravljanje obdolženčeve funkcije stečajnega upravitelja. V obeh primerih tudi tožilstvo samo zatrjuje, da je obdolžencu ravno njegova funkcija stečajnega upravitelja omogočila storitev kaznivih dejanj in da je takšno svojo funkcijo tudi izrabil. Ob dejstvu, da obdolženi funkcije stečajnega upravitelja ne opravlja; konkretnih in artikuliranih ter specifičnih razlogov, s katerimi bi bilo mogoče utemeljiti nevarnost ponovitve drugih kaznivih dejanj, pa preiskovalna sodnica (niti senat) nista navedla, ponovitevna nevarnost v primeru obdolženega Braneta Goršeta ni podana.

Odločitev in utemeljitev sodišča v zvezi s pripornim razlogom begosumnosti je v direktnem nasprotju s sodno prakso, predvsem pa z jasnimi stališči Ustavnega sodišča, ki je v številnih odločbah opozorilo, da morajo sodišča, ki odločajo o priporu, ki predstavlja poseg v človekovo svobodo, zakon razlagati skrajno ozko. Tako je Ustavno sodišče že leta 1995 (odločba Up 75/95 z dne 7.7.1995, odločba je povzeta tudi v odločbo U-I-18/93 z dne 11.4.1996) opozorilo, da morajo pri odreditvi pripora zaradi ponovitvene nevarnosti obstajati »konkretne okoliščine, iz katerih je mogoče potegniti na življenjskih izkušnjah utemeljen sklep, da obstoji realna nevarnost - in ne le bojazen - da bo prav prizadeti posameznik ponovil določena **specifična** kazniva dejanja« (poudaril zagovornik). V odločbi U-I-18/93 je Ustavno sodišče tudi navedlo, da mora obstajati vez med utemeljenim sumom, zaradi katerega je zoper obd. izdan sklep o preiskavi in sklepanjem, da bo ponovil kaznivo dejanje, glede katerega je utemeljenost suma že izkazana. Res je, da je osumljenec v dveh postopkih in sicer kazenskem postopkom pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani in preiskovalnem postopku pred sodiščem v Kopru, vendar gre v obeh primerih za sum storitve kaznivih dejanj povezanih z opravljanjem funkcije stečajnega upravitelja. Gre za povsem specifično obliko izvršitve kaznivih dejanj in kot je bilo že podrobno navedeno, je objektivno nemogoče, da bi osumljenec lahko ponavljal tovrstna kazniva dejanja, ker funkcije stečajnega upravitelja ne opravlja več.

Prav tako preiskovalna sodnica ni ugotovila in ni obrazložila, da obstoji nevarnost ponavljanja takšnega specifičnega kaznivega dejanja, ki bi pomenilo ogrožanje varnosti ljudi ter ob uporabi načela sorazmernosti tudi ni pretehtala, ali je v konkretnem primeru varnost ljudi zaradi nevarnosti ponovitve prav določenega kaznivega dejanja ogrožena do te mere, da odtehta poseg v obdolženčevo pravico do osebne svobode (glej odločbo US RS, št. U-I-18/93). Obdolženi nenazadnje tudi še nikoli doslej ni bil obsojen za nobeno kaznivo dejanje in sklepanje o tem, da bi lahko na prostosti ponovil kaznivo dejanje, tudi na tej podlagi ni mogoče.

Pri tem obdolženčev zagovornik posebej izpostavljam, da je Ustavno sodišče RS doslej že v več svojih odločbah poudarilo tudi, da nevarnost ponavljanja premoženjskih kaznivih dejanj, razen v izjemnih situacijah, ne bo mogla odtehtati posega v obdolženčevo pravico do osebne svobode.

Ustavno sodišče navaja (odločba U-I-18/93, 54. točka) da ponovitvena nevarnost premoženjskih kaznivih dejanj praviloma ne more odtehtati posegov v osebno svobodo, če ne gre za težja kazniva dejanja z elementi poseganja v najpomembnejše ustavno varovane dobrine drugih ljudi. Teh okoliščin niti preiskovalna sodnica niti senat v sklepu ne navajata. Pavšalno in arbitrarno sklicevanje na težo kaznivega dejanja in na *»namen pridobitve velike premoženjske koristi, pri čemer je raznim fizičnim in pravnim osebam povzročena velika premoženjska škoda«* (sklep senata, str. 5, tretji odstavek) ni mogoče šteti za specifične okoliščine, ki bi opravičevale odreditev pripora v zvezi z obravnavanimi premoženjskimi kaznivimi dejanji.

Opozoriti je tudi potrebno, da je Ustavno sodišče (sklep Up-123/95 z dne 26.2.1996) opozorilo, da okoliščine storitve in teža očitane kaznivega dejanja same po sebi ne utemeljujejo odločitve o pripori. Takšen sklep je mogoče napraviti zgolj na analizi konkretnih okoliščin, kot pa je bilo že opozorjeno, tak sklep v obravnavanem primeru objektivno ni mogoč. Opozoriti je tudi potrebno, da glede na opis kaznivih dejanj, ki jih je osumljenec, ni mogoče zaključiti, da bi šlo za neposredno ogrožanje premoženjskih pravic drugih ljudi, saj gre za sum storitve kaznivih dejanj, kjer kot domnevni oškodovanci nastopajo pravne osebe.

Posebej je potrebno tudi opozoriti, da sta izpodbijana sklepa vsebinsko neobrazložena in je s tem osumljencu kršena pravica do pravnega sredstva. Pravno sredstvo zoper sklep o priporu je lahko učinkovito le, če je odločba v vsaki bistveni točki obrazložena in to na konkreten način, ne pa pavšalno in abstraktno, kot je v obravnavanem primeru. Obsežen sklep preiskovalne sodnice je glede pripornih razlogov skromen (21. do 23. str. obrazložitve). Preiskovalna sodnica v utemeljevanju ponovitvene nevarnosti podrobno povzema okoliščine kazenskega postopka, ki se vodi pred sodiščem v Ljubljani, sicer pa se *»v izogib ponavljanja v celoti sklicujem na navedbe tožilke ... (zadnji odstavek na 21. str. sklepa preiskovalne sodnice)«*. Sodišče mora samo konkretno zavzeti stališče do vseh pomembnih okoliščin in se do njih opredeliti ter se v svojem utemeljevanju ne more sklicevati na stališča ene od strank v postopku. Kot konkretno vsebinsko utemeljitev, ni mogoče sprejeti posplošene pavšalne navedbe, da je mogoče pri opravljanju gospodarske dejavnosti z goljufanjem oškodovati pravne in fizične osebe *»kakor je iz številnih primerov znano iz sodne prakse«*, kot je preiskovalna sodnica zapisala v obrazložitvi ponovitvene nevarnosti (zadnji odst. na 22. str. sklepa preiskovalne sodnice). Iz navedenega je mogoče sklepati, da se je preiskovalna sodnica odločila za odreditev pripora, ker je osumljenec že v drugem kazenskem postopku, kar pa ni samo nezakonito, temveč pomeni tudi kršitev načela domneve nedolžnosti (27. čl. Ustave).

Tudi razlogi senata (tč. 7 na 5. str. sklepa senata) niso nič bolj konkretni. Dodana pa je utemeljitev, ki je ni mogoče povezati z

nobenim zakonitim pripornim razlogom in sicer, da je »tovrstna kazniva dejanja najtežje prepoznati in odkrivati, njihovi učinki pa so običajno vidni z zamikom, kar predstavlja večjo nevarnost za večje število oškodovancev« !!! Iz te navedbe bi bilo mogoče sklepati, da senat uvaja nov objektivni priporni razlog in sicer, da za priporni razlog ponovitvene nevarnosti zadošča, da gre za kazniva dejanja, ki jih je »najtežje prepoznavati in odkrivati«.

Glede begosumnosti

Zoper obdolženca je pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani v teku kazenski postopek že od leta 2009 dalje. Kljub visoki zagroženi kazni in kljub dejstvu, da je obtožba v predmetni zadevi pravnomočna, obdolženec z nobenim aktivnim ravnanjem doslej ni nakazal, da bi se želel predmetnemu kazenskemu postopku izogibati. Obdolženec je v tem kazenskem postopku sprejemal in se odzival na vsa vabila sodišča, aktivno sodeloval v postopku in ni manjkal na nobenem procesnem dejanju, na katerega je bil povabljen; prav tako ni manjkal na niti eni sama glavni obravnavi v postopku niti prosil za njeno preložitvev ali kakor koli drugače s svojim ravnanji nakazoval, da se želi kazenskemu postopku izogniti ali celo pobegniti.

Na nevarnost, da bi obdolženi pobegnil, pa ni mogoče sklepati niti na podlagi objektivnih okoliščin.

Zgolj dejstvo, da mu pred nasl. sodiščem grozi nov kazenski postopek za več kaznivih dejanj ter da se mu očita pridobitev velike premoženjske koristi, samo po sebi ni okoliščina, na podlagi katere bi bilo mogoče sklepati, da se bo obdolženi s pobegom izognil kazenskemu postopku.

Drugih okoliščin, ki bi izkazovale takšno objektivno nevarnost, pa ni. Celo ravno obratno. Obstajajo objektivne okoliščine, zaradi katerih nevarnost bega iz RS v primeru obdolženca ni podana.

Obdolženec je državljani RS, ki ima stalno bivališče v RS; obdolženec ima v RS premoženje, družino z dvema polnoletnima, vendar še nepreskrbljenima otrokoma, ki se šolata v RS; obdolženec ima v RS tudi zaposlitev, kar vse ga veže izključno na bivanje v RS. Zlasti slednje, to je obdolženčeva zaposlitev, ki je vezana na njegovo pravniško izobrazbo, je bistvenega pomena tudi pri presoji begosumnosti, saj obdolženec kot pravnik, izšolan v RS, v tuji državi ne more opravljati svojega poklica. Obdolžencu je glede na njegov status odvetnika in stečajnega upravitelja v suspenzu, celo v interesu, da se kazenski postopek zoper njega čim prej zaključi, saj je od tega odvisna njegova zaposlitev oz. možnost opravljanja odvetniške poklica; s tem pa tudi njegova eksistenca oz. preživljanje. Zato obdolženec nima nobenega interesa, da bi se kazenskemu postopku izogibal, ampak ravno obratno, kar nenazadnje dokazuje tudi dejstvo, da se je že včeraj, ko je bil iz pridržanja pripeljan pred preiskovalno sodnico, kljub obsežnosti očitkov, s katerimi je bil seznanjen neposredno pred zaslišanjem in kljub temu, da ni imel na razpolago nobene dokumentacije, ki bi jih lahko

uporabil v svojo obrambo, zagovarjal in odgovarjal na vsa vprašanja sodišča in državne tožilke.

Neutemeljena pa je tudi navedba preiskovalne sodnice in senata, da ima obdolženec na območju RH premoženje, kar naj bi mu omogočala, da se tja zateče pred pravosodnimi organi RS.

Obdolženi pojasnjuje, da na območju RH - tudi, če bi bila to sploh lahko bistvena okoliščina, ki bi utemeljevala pripor, kar pa oceni obd. zagovornika ni, nima zasebnega premoženja in je takšna navedba tudi docela protispisna. Tudi v primeru, če bi obdolženi na Hrvaškem imel nepremičnine, to še ne pomeni, da lahko tam živi. Za življenje in preživljanje so namreč potrebni dohodki; teh pa obdolženi v Republiki Hrvaški realno ne more ustvarjati, zaradi česar tam tudi ne more živeti.

Preiskovalna sodnica pa se tudi ni opredelila do vprašanja neogibne potrebnosti pripora v konkretnem primeru - tudi, če bi sicer pripori razlog begosumnosti dejansko obstajal. V pojmu neogibne potrebnosti pa je vsebovano načelo sorazmernosti, ki pomeni tudi, da se pri določanju posega v ustavno pravico sodišče odloči za tisti poseg, ki je za obdolženca milejši in ki lahko glede na okoliščine primera zagotovi navzočnost obdolženca v kazenskem postopku. Ker sodišče ni opravilo testa neogibne potrebnosti so z izdanim sklepom kršene tudi obdolženčeve ustavne pravice po 19. in 20. čl. Ustave RS.

Vsekakor bi bilo v konkretnem primeru, ob upoštevanju vseh okoliščin, potencialno nevarnost begosumnosti, kakor tudi ponovitvene nevarnosti, nedvomno mogoče zagotoviti z milejšim omejevalnim ukrepom; in sicer v primeru begosumnosti bodisi z vaščino ali hišnim priporom; v primeru ponovitvene nevarnosti pa s hišnim priporom za obdolženca. Ni namreč jasno, zakaj doseganja enakega cilja, kot ga sodišče zasleduje z odreditvijo pripora, ne bi bilo mogoče zagotoviti z enim izmed naštetih milejših ukrepov oz., zakaj sodišče očitno meni, da je odreditev pripora v konkretnem primeru neogibno potrebna za varnost ljudi in premoženja.

Tudi odločitev preiskovalne sodnice in senata glede obstoja pripornega razloga begosumnosti je v nasprotju z zakonskimi in ustavnimi pravnimi kriteriji. Odločitev sodišča o priporu temelji na abstraktnem prepričanju sodišča, da bo osumljenec pobegnil zato, ker je v kazenskem in preiskovalnem postopku in obstaja teoretična možnost, da mu bo izrečena visoka zaporna kazen. Ker naj bi imel premoženje v tujini, je »pričakovati, da bi na prostosti pobegnil in se na ta način skušal izogniti kazenskemu postopku«, kot je v sklepu senata zapisano (8. tč. na 5. str. sklepa). Taka razlaga pomeni obvezen pripor za vse, zoper katere bi bil uveden postopek zaradi kaznivih dejanj povezanih z gospodarskim poslovanjem in bi imeli premoženje v tujini. Kot je bilo že poudarjeno, je odreditev pripora zaradi begosumnosti utemeljena zgolj v primerih, ko obstoji visoka stopnja konkretne obrazložene nevarnosti, da bo obd. pobegnil ter se s tem izognil kazenskemu postopku. Takih okoliščin na strani osumljenca ni, dodatno pa je potrebno še pripomniti, da je splošno znano, da večina sodobnih držav tovrstna kazniva dejanja preganja in

osumljence izroča državam, kjer so storili kazniva dejanja, tako da tudi beg v tujino ne bi preprečil kazenskega postopka. Kot je bilo že navedeno, pa taka nevarnost, glede na osebne in druge življenjske okoliščine osumljenca, sploh ne obstaja.

Glede na navedeno, obdolženčev zagovornik predlagam, da izvenobravnavni senat izpodbi jani pravnomočni sklep o odreditvi pripora, z dne 15. 2. 2013 oz. dejansko z dne 16. 2. 2013, razveljavi ter pripor zoper obdolženega Braneta Goršeta odpravi.

Ljubljana, 25. 2. 2013

BRANE GORŠE